

ปลิงทะเล

เมื่อเราลงไปเดินหรือดำน้ำในแนวปะการังหรือในแนวหญ้าทะเล เราจะพบเจ้าสิ่งหนึ่งที่มีร่างกายเป็นทรงกระบอกกระจายอยู่ทั่วไป บางชนิดฝังตัวอยู่ตามพื้นทรายพื้นโคลน บางก็มีผิวเรียบบ้างก็มีผิวตะปุ่มตะป่ำ จากรูปร่างของมันบางท่านไม่กล้าที่จะแตะต้องมันโดยเฉพาะคุณผู้หญิง!

ปลิงทะเลและในภาษาอังกฤษเรียกว่า "sea cucumber" (แปลเป็นไทยว่าแตงกวาทะเล!) อยู่ใน ใน Phylum Echinodermata และ Class Holothuroidea ซึ่งประกอบไปด้วยสัตว์มากกว่า 1000 ชนิด ซึ่งรวมทั้งเม่นทะเลและดาวทะเล ลักษณะหนึ่งของ Phylum นี้คือมีร่างกายสมมาตร

ลักษณะทั่วไป เป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่มีรูปร่างกลมยาว คล้ายไส้กรอกขนาดใหญ่ ปลายทั้งสองข้างเป็นช่องเปิดของปากและกัน ผิวหนังส่วนนอกคล้ายเนื้อยืดหยุ่นได้ ภายในผิวหนังมีตุ่มเม็ดหินปูนกระจายอยู่ทั่วไปตามผิวนอกมีตั้งเนื้อเล็ก ๆ คล้ายหนวดสั้น ๆ เรียงอยู่เป็นแถว ทำหน้าที่ช่วยในการหายใจและเคลื่อนไหว ปลิงทะเลมีวิวัฒนาการร่างกายมีผนังหนานุ่ม เป็นทรงกระบอกเพื่อความสะดวกในการเคลื่อนที่และการดำรงชีวิตอื่น ๆ มีช่องเปิดทางด้านหน้าและด้านหลัง ทางด้านหน้าบางชนิดมี tentacle ยื่นออกมา และทางด้านหลังเป็นช่องขับถ่าย ผิวของปลิงจะเป็นผลึกหินปูนเล็ก ๆ ประกอบกันอยู่มากมาย ซึ่งผลึกหินปูนเหล่านี้ใช้ในการจำแนกชนิด (species) บางชนิดมีมากถึง 80 % ของน้ำหนักแห้งของร่างกาย ขนาดความยาวของลำตัวบางชนิดยาวถึงหนึ่งเมตร สีสีนก็จะแตกต่างกันไปตามแต่ละชนิด ปลิงทะเลมีเท้าเดิน (tube feet) อยู่บนผิวหนังซึ่งใช้ในการเดินและยึดเกาะกับพื้นวัสดุ ปากของปลิงทะเลอยู่ตอนปลายสุดด้านที่มีหนวดลักษณะคล้ายต้นไม้ล้อมรอบ ทำหน้าที่ในการหาอาหาร โดยใช้หนวดชุดโคลนตมหน้าดินเข้าปาก ผ่านเข้าสู่ระบบทางเดินอาหาร และกากที่เหลือจะถ่ายออกทางช่องกันซึ่งอยู่อีกด้านหนึ่งกันของปลิงทะเลเป็นช่องเล็ก ๆ ทำหน้าที่ในการขับถ่ายของเสีย หายใจ เป็นทางออกของเชื้ออสุจิ ปลิงมีสารพิษ โซโลทูลิน ซึ่งปล่อยออกทางผิวหนัง ใช้ในการป้องกันอันตรายจากปลาและปู ถ้าหากนำปลิงทะเลไปใส่ในตู้เลี้ยงปลา มันจะปล่อยสารพิษดังกล่าวออกมาจนทำให้ปลาตายได้ ถิ่นอาศัย พบตามพื้นทะเลที่เป็นทรายปนโคลนใน อ่าวไทยและทะเลอันดามัน อาหาร กินอินทรีย์วัตถุตามพื้นดินโคลนและทราย ขนาด มีความยาวประมาณ 30–40 ซม. ประโยชน์ เนื้อปลิงใช้ปรุงอาหารได้